Haarlem

Gemeente Haarlem

Cora-Yfke Sikkema
Wethouder Duurzaamheid, Mobiliteit en Beheer en Onderhoud

Retouradres: Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Commissie Beheer

Datum	9 oktober 2014
Ons kenmerk	STZ/2014/
Contactpersoon	Frank Kool
Doorkiesnummer	023-5113378
E-mail	fkool@Haarlem.nl
Onderwerp	Stand van zaken fietsbeleid
Bijlage(s)	1

Geachte commissieleden,

Alhoewel de fiets in Haarlem al een populair vervoermiddel is, wil het college dat meer Haarlemmers op de fiets stappen. Fietsen verbetert immers de verkeersveiligheid en de leefbaarheid, en is goed voor de gezondheid. Een van de kaders hiervoor is het in 2007 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Fietsinfrastructuur. Hierin staan concrete projecten ter bevordering van het gebruik van de fiets, van nieuwe fietspaden tot extra fietsenstallingen. Een aanzienlijk aantal van deze projecten is ondertussen in uitvoering of al klaar.

Er ligt een grote bezuinigingsopgave. Toch houdt dit college onverminderd vast aan haar fietsambities en de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma. In deze brief informeer ik u over de stand van zaken rondom het fietsbeleid. Niet alleen wordt ingegaan op resultaten die we de afgelopen jaren hebben geboekt, ook komen de ambities van dit college en de fietsplannen die nog op stapel staan aan de orde.

Uitvoeringsprogramma Fietsinfrastructuur
In bijlage 1 treft u een selectie aan van fietsprojecten die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd of voor de komende tijd op stapel staan. Een groot aantal daarvan is afkomstig uit het Uitvoeringsprogramma Fietsinfrastructuur.

Een aantal opvallende projecten dat in de afgelopen twee jaar is gerealiseerd;

- fietsstraten op de Albert Schweitzerlaan, Parnassiakade, Albion-Londenstraat-Wenenstraat en Oudeweg;
- in het Reinaldapark zijn nieuwe oost-west fietsverbindingen aangelegd;
- langs de zuidzijde van de Schipholweg is een nieuw fietspad gerealiseerd, tussen de Europaweg en De Entree. Over dit fietspad, dat tussen het

benzinestation en hotel Haarlem-Zuid door loopt, kunnen leerlingen veilig naar de nieuwe VMBO-school fietsen;
- er is een tweerichtingfietspad aangelegd over de Langebrug, de Turfmarkt en langs het Spaarne. Fietsers kunnen nu doorrijden vanaf de Schalkwijkerstraat tot aan de Melkbrug.

Steeds meer fietsen
De stichting Fietsberaad heeft in 2010 becijferd dat Haarlemmers, tot een afstand van 7,5 kilometer, 38% van de verplaatsingen op de fiets maken. Dat is minder dan steden als Zwolle (49%) en Groningen (41%), maar meer dan Den Bosch (30%) en Arnhem (28%). De indruk is dat het fietsgebruik in Haarlem in de lift zit. Niet alleen staan veel Haarlemmers steeds vaker in 'fietsfiles' bij de verkeerslichten op het Kennemerplein, ook staan op sommige plekken in en rond de binnenstad zoveel fietsen geparkeerd dat de doorgang erdoor belemmerd wordt. Dit beeld wordt bevestigd door tellingen. Bij het NS station Haarlem, bijvoorbeeld, is het aantal fietsenrekken sinds 2003 toegenomen van 2.300 stuks naar 6.200 stuks in 2012. Het aantal bij het station geparkeerde fietsen groeide in dezelfde periode van ongeveer 3000 naar 7400.

Ambities college
Veel fietsprojecten zijn tot uitvoer gekomen en het aantal fietsers groeit. Het college wil de stijgende lijn voortzetten en heeft de ambitie om de positie van de fietser te verbeteren. In haar coalitieprogramma 'Samen doen' heeft zij opgenomen 'nadrukkelijk te kiezen voor het stimuleren van het gebruik van de (elektrische) fiets' en in te zetten op 'meer ruimte voor ordelijk fietsparkeren en op een veilige en verbeterde infrastructuur voor fietsers en voetgangers in de wijken, maar ook in de regio'. Ook in de Parkeervisie geeft het college aan meer voorzieningen voor het parkeren van fietsen te willen. Zowel voor de korte als lange termijn worden stallingsprojecten genoemd die moeten leiden tot meer fietsgebruik, minder hinder voor voetgangers en hulpdiensten en tot een aantrekkelijkere openbare ruimte. Verder hebben de gemeenten in Zuid-Kennemerland in de Regionale Bereikbaarheidsvisie afgesproken samen het regionaal fietsroutenetwerk te verbeteren.

De verbetering van het fietsnetwerk
Om haar ambities waar te maken werkt het college de komende periode aan de volgende fietsverbindingen;
- de bezuinigingen op het onderhoudsbudget zijn er de oorzaak van dat een deel van de financiering van de fietssnelweg Haarlem-Amsterdam is weggevallen. In overleg met de subsidieverstrekker wordt een aangepast kader vastgesteld zodat het project geherfinancierd kan worden. Bij dit project is ook gemeente Haarlemmerliede-Spaarnwoude betrokken;
- we ondersteunen de provincie Noord-Holland bij het realiseren van de fietsverbinding langs de Westelijke Randweg tussen de Parnassiakade en de Claus Sluterweg en het Coornhert Lyceum;
- als uitwerking van de Regionale Bereikbaarheidsvisie worden de knelpunten van het regionaal fietsnetwerk momenteel geïnventariseerd. Met onze regionale partners, de gemeenten Bloemendaal, Heemstede en

Zandvoort, wordt bepaald welke projecten in aanmerking komen voor financiering uit het regionale mobiliteitsfonds;

- jaarlijks bepalen we welke fietsambities we gaan realiseren met de Brede Doel Uitkering (oftewel BDU-subsidie) op het Programma Onderhoudswerken (POW). De prioriteiten van het POW worden ieder jaar opnieuw afgewogen om de budgetten daar in te zetten waar dat het hardst nodig is. Voor 2015 zijn er projectsubsidies aangevraagd op fietsvoorzieningen in de P.C. Boutenstraat, Eksterlaan en een tweerichtingfietspad langs de Amerikaweg.
- de realisatie van fietsvoorzieningen langs de Koudenhorn, Friese Varkenmarkt en Hooimarkt;
- onderzoeken of vier kruispunten met verkeerslichten op de Europaweg (op de kruispunten met de Engelandlaan tot en met de Costa del Sol) vervangen kunnen worden door rotondes. Met rotondes kunnen fietsers comfortabeler en veiliger oversteken;
- het gelijktijdig met het Hoogwaardig Openbaar Vervoer-project (HOV) in Noord verbeteren van de kwaliteit van het asfalt op de fietspaden;
- het verbeteren van de verkeersveiligheid van de oversteek over de Prins Bernhardlaan ter hoogte van de Zomervaart;
- realiseren van fietsstraten op Land in Zicht en in de Jetty Velusstraat, in het verlengde van de fietsoversteekplaats over de Schipholweg.

De fiets stallen

Naast het verbeteren van het fietsnetwerk wordt er ook gewerkt aan verbeteringen van het fietsparkeren. De volgende zaken zijn momenteel in voorbereiding;

- wij participeren in de werkgroep Fiets Binnenstad. In die werkgroep zijn we in overleg met verschillende partijen, waaronder ondernemers en bewoners, over het anders organiseren en verbeteren van het fietsparkeren in het kernwinkelgebied. Om de ideeën van de werkgroep te realiseren is €50.000,- BDU-subsidie aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Met de eigen bijdrage uit de extra duurzaamheidsgelden voor nieuw fietsbeleid is er in 2015 mogelijk een budget beschikbaar van €100.000,-. Het college streeft ernaar dat een zelfde bedrag eveneens beschikbaar komt voor 2016, 2017 en 2018. De projecten hiervoor zullen de komende maanden worden uitgewerkt;
- als uitvloeisel van de kerntakendiscussie is in de Kadernota 2014 de bezuinigingsmaatregel opgenomen het gemeentelijk beheer van buurtstallingen stop te zetten. Als tegemoetkoming wil het college in 2015, in navolging van Amsterdam en Den Haag, een startsubsidieregeling voor de oprichting van buurtstallingen introduceren. Hiervoor is een BDU-subsidieaanvraag van €100.000,- bij de provincie Noord-Holland ingediend. Met de eigen bijdrage uit de extra duurzaamheidsgelden voor nieuw fietsbeleid zal er in 2015 een budget beschikbaar zijn van € 200.000,-. Hiermee kunnen ongeveer vijfhonderd extra plekken gerealiseerd worden of kan het achterstallig onderhoud bij de eventuele overdracht van de bestaande buurtstallingen betaald worden;
- binnenkort kan met de uitvoering van de Fietsgevel op het Kennemerplein gestart worden. In combinatie met studies naar het verder uitbreiden van de

fietsparkeercapaciteit moet dit leiden tot een situatie waarbij er voldoende veilige en comfortabele fietsenstallingsplaatsen op NS station Haarlem zijn;

- het college wil meer op fietsparkeeroverlast handhaven door minder tijd te besteden aan de logistieke afhandeling. Door die afhandeling uit te besteden aan Paswerk kan dit. Paswerk kan zich als partner concentreren op het vervoer, de opslag, teruggave en de duurzame verwerking van niet opgehaalde fietsen. Ze heeft de daarvoor benodigde infrastructuur, een opslagterrein met werkplaats, ter beschikking;
- met NS en ProRail willen we tot afstemming van de verschillende regimes van de fietsenstallingen op station Haarlem komen. In de huidige situatie wordt de betaalde fietsenstalling in het stationsgebouw niet goed gebruikt, terwijl de gemeentelijke stallingen, zoals de Fietskelder, overvol staan. Dit mag niet leiden tot hogere beheer- en onderhoudskosten;
- met geld van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) wil het college de verouderde inrichting en fietsenrekken van de fietsenstalling aan de Botermarkt vernieuwen. Hierdoor neemt de stallingscapaciteit toe. Tevens zullen de in bruikleen genomen fietsenrekken bij de Jansweg, tussen het UWV-kantoor en het spoortalud, met NSL-geld aangekocht worden. Verder wordt de uitbreiding van het aantal rekken bij NS station Spaarnwoude eruit betaald. Het op zaterdagen weer in gebruik nemen van de stalling Jacobijnestraat wordt onderzocht.

Educatie, verkeersveiligheid en verkeerslichten

- Op het gebied van verkeerseducatie continueren we onze ondersteuning aan het project Verkeerslokaal. Hierbij krijgen scholieren les in verkeersveilig fietsen en worden ze, met onder andere een verkeersquiz, attent gemaakt op de drukke kruispunten in de schoolomgeving;
- waar het POW dat toe laat richten we woongebieden in tot 30 km/u gebieden, zodat ze verkeersveiliger worden;
- in overleg met bewoners zoeken we naar verbetering van de verkeersveiligheid van de Verspronckweg-Noord en op de dijk van Spaarndam;
- bij vervanging van verkeerslichten voegen we waar dat zinvol is wachttijdvoorspellers toe. Deze maatregel heeft bewezen het door rood rijden door fietsers te verminderen;
- vanuit de extra collegegelden voor nieuw fietsbeleid gaat het college na of het zinvol is regensensoren in verkeerslichten te plaatsen. Als het regent krijgen fietsers vaker groen licht.

Stationsplein en Raaks

- Het Beresteyn complex ligt aan de zuidzijde van het Stationsplein, en bevat onder andere de parkeergarage Stationsplein. Het is onlangs verkocht aan een ontwikkelaar die het wil opknappen. Het college wil daarbij pleiten voor extra fietsparkeercapaciteit voor overstappers op de trein- en de bus, ter verbetering van de ketenmobiliteit;
- een dergelijk pleidooi houdt het college ook bij de bebouwing van de laatste, nog resterende kavel in het Raakscomplex, bij het Hortusplein. Ook op deze locatie, aan de rand van de binnenstad en in de directe nabijheid

Haarlem

van voorzieningen als horeca, winkels en bioscoop, is behoefte aan extra fietsparkeervoorzieningen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Cora-Yfke Sikkema

Bijlage 1

Selectie van fietsprojecten uitgevoerd / in uitvoering periode 2010-2014:

1. Fietspont Belgiëlaan
2. Fiets-in Stationsplein (Fietssouterrain)
3. Rode Loper richting binnenstad
4. Fietsonderdoorgang Buitenrustbruggen
5. Fietsbruggen Schalkwijkerstraat vervangen + fietspad verbreed en geasfalteerd
6. Verwijderen onnodige paaltjes op fietspaden / hekjes Melkbrug
7. Fietsdoorsteek Garenkokerskade
8. Fietspad Badmintonpad (Sterrenpad)
9. Proef electronische fietsdetectie in de Fiets-in
10. Instellen onverplichte fietspaden (dus niet snorren / brommen) Nelson Mandelapark, Reinaldapark, Schoterbos
11. Vrijliggende fietspaden Kleverlaan
12. Vrijliggend fietspad Gasthuisvest en Kampervest
13. Vrijliggend fietspad Zuiderzeelaan – Groningenlaan – Betuwelaan
14. Vrijliggende fietspaden Spaarndamseweg
15. Vrijliggend fietspad Schipholweg, achter benzinestation
16. Vrijliggende fietspaden Verspronckweg noord en zuid
17. Fietsstraat Lange Herensingel
18. Fietsstraat Dr. Schaepmanstraat
19. Fietsstraat ventweg Vondelweg
20. Fietsstraat Parnassiakade
21. Fietsstraat Londen-Wenenstraat (Europawijk)
22. Fietsstraat 023
23. Fietsstraat Albert Schweitzerlaan
24. Fietsstroken Plesmanlaan – Plesmanplein - Anthony Fokkerlaan
25. Fietsstroken Bernadottelaan – Erasmuslaan – Martin Luther Kinglaan
26. Fietsstroken (verhoogd) Verspronckweg - Noord
27. Fietsstroken (verhoogd) Julianalaan
28. Fietsstroken Schouwtjeslaan
29. Fietsstroken Italiëlaan
30. Nieuwe fietspaden fly-over
31. Campagne fietsstimulering Rij 2-op-5 Waarderpolder
32. Knelpunt Turfmarkt opgelost
33. Meer fietsparkeerplaatsen
34. Fietsstroken Vergierdeweg
35. Meerspoorpad geasfalteerd
36. Kruising Amsterdamsepoort VRI-regeling oversteken fietsers verbeterd
37. Voorrang voor fietsers op Rode Loper ter hoogte van de Kruisbrug
38. Spaarndamseweg fase 2
39. Nieuwe fietsroute via Reinaldapark in verlengde Zomervaart
40. Fietsparkeeronderzoek centrum
41. Blackspot Nassauplein-Nieuwegracht opgelost
42. Parkeervisie vastgesteld met aparte beleidslijn fietsparkeren
43. Grondslag handhaving fietsparkeren in APV verbeterd
44. Gehandicaptenvoorziening fietsparkeren (NS-Fietscarré)
45. Bewegwijzering voor fietsers naar stallingen en pontje verbeterd/aangebracht
46. Afsluiting Nederlandlaan voor autoverkeer

47. Eerste evaluatie fietspontje uitgevoerd
48. Rapportcijfer oordeel fietsvoorzieningen stijgt licht (van 6,2 in 2009 naar 6,4 in 2012)
49. Ondersteunen van scholen in diverse verkeerseducatieprogramma's

Binnenkort uit te voeren:

1. Resterende delen fietssnelweg Amsterdam – Haarlem
2. Start werkzaamheden Fietsgevel
3. Bushaltes voorzien van extra fietsenstallingen
4. Start werkzaamheden fietspad Noordkop Waarderpolder
5. Start werkzaamheden fietspad langs Westelijke Randweg van Parnassiakade naar de Claus Sluterweg en het Coornhert Lyceum (inclusief aansluiting naar Vogelpark in Heemstede)
6. Vergroting logistieke capaciteit handhaving fietsparkeeroverlast door Paswerk
7. Veilige oversteekplaats Prins Bernhardlaan ter hoogte van de Zomervaart